

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
Тарих факультеті
Археология, этнология және музеология кафедрасы

**«Қазақ халқының дәстүрлі дүниетанымы» пәні бойынша қорытынды емтихан
жүргізу бағдарламасы және әдістемелік ұсыныстары**

«6B02211-Этнология және антропология» білім беру бағдарламасы

АЛМАТЫ, 2024 ЖЫЛ

Құрастырушы:

Бейсегулова А.Қ., PhD Археология,
этнология және музеология
кафедрасының доцент м.а.

(дайындалған - А.Ж.Т., лауазымы,
дәрежесі және атағы)

«Қазақ халқының дәстүрлі дүниетанымы» пәні бойынша қорытынды емтихан жүргізу
бағдарламасы және әдістемелік ұсыныстары кафедра мәжілісінде қаралып, ұсынылды «
» _____2024 ж., хаттама №

Кіріспе

Студенттер «Қазақ халқының дәстүрлі дүниетанымы» пәні бойынша емтиханды жазбаша-офлайн форматта тапсырады.

Бағдарлама «Универ» жүйесіне жүктелді.

I. Қорытынды емтихан бағдарламасын өткізу тәртібі:

1. Емтихан жазбаша түрінде өткізіледі.
2. Емтиханның өтуін қадағалу бақылау камералар, оқытушылардың кезекшілігі арқылы жүзеге асады.
3. Емтихан сұрақтары «Универ» жүйесіне үш блокқа бөлу арқылы енгізіледі.

II. Қорытынды емтихан бағдарламасының регламенті:

1. Емтихан кесте бойынша өткізіледі.
2. Емтихан тапсыру ережесіне сай, студент емтиханға 30 минут қалғанда аудиторияда болуы керек.
3. Емтихан қабылдау ұзақтығы 2 сағат.

III. Қорытынды емтихан бағдарламасының ережелері:

1. Емтихан барысында студент ұялы телефон, оқулықтар, дәптер, құлаққап және т.б. бөгде заттарды ұстауға, өзімен бірге алып кіруге тыйым салынады. Сонымен қатар басқа студенттермен сөйлесуге, артық кимыл жасауға, артына қарауға болмайды. Емтихан барысын бейне бақылау арқылы мониторинг тобы бақылап отырады. Аталған ережелерді бұзу фактісі анықталса, студент емтиханнан шығарылады.

IV. Қорытынды емтихан бағдарламасының нәтижелері:

1. Студенттердің жазбаша жұмыстарын пән оқытушысы тексеріп, баллдарды «Универ» жүйесіне еңгізеді.
2. Оқытушы барлық студенттердің баллдарын мұқият тексеріп, емтихан тізімдемесін «Универ» жүйесінде сақтайды.
3. «Универ» жүйесіндегі қорытынды тізімдемеге студенттердің баллдары 48 сағаттың ішінде қойылуы тиіс.
4. Емтихан нәтижелері бақылау камералардың нәтижелері негізінде қайта қаралуы мүмкін.
5. Егер студент емтихан тапсыру ережесін бұзса, студенттің емтихан нәтижелері жойылады.

Қорытынды емтихан 15 аптада алған білімнің нәтежиесі ретінде жазбаша түрде жүргізіледі. Төмендегі тақырыптар бойынша тапсырмалар беріледі:

Төмендегі тақырыптар бойынша тапсырмалар беріледі:

1. Дін, діни наным-сенімдер, діни мерекелер.
2. Қазақ халқының табиғат мінәжаты.
3. Қазақ халқының этнографиясындағы фольклор.
4. Қазақ халқының мифологиясы.
5. Қазақ аңыз-әңгімелеріндегі адамгершілік, имандылық мәселелері
6. Далалық ауызша тарихнама
7. Қазақ халқының дүниетанымындағы дәстүрлі ғұрыптық-тұрмыстық музыкалық мәдениет.
11. Қазақ халқының музыкалық аспаптары
13. Халық күнтізбесі және астрономия
14. Халық медицинасы және ветеринариясы
15. Қазақ халқының дүниетанымы мен тұрмыс-тіршілігіндегі ырым-тиымдармен наным-сенімдер жүйесі.

Әдебиеттер тізімі

1. Төлеубаев Ә.Т. Қазақ халқы этнографиясының мәселелері. – Алматы:Service Press. 2013, 2013. – 496 б.
2. Сейдімбек А. Қазақтың күй өнері. - Астана: Күлтегін, 2002. – 831 б.

3. Қазақ халық әдебиеті. Тарихи жырлар. – Алматы: Білім, 1995, – 281 б.
4. Абишев Х. Элементы астрономии и погода в устном народном творчестве казахов. - Алма-Ата, 1949.
5. Алимбай Н., Муканов М., Аргынбаев Х. Традиционная культура жизнеобеспечения казахов. Очерки теории и истории. - Алматы, 1998
6. Аргынбаев Х. Отбасы және неке. Алматы, 1982.
7. Қазақ халқының әдет-ғұрып, салт-дәстүрлері. 1-2 томдар. – Алматы, Арыс. 2005-2006.
8. Диваев А. Тарту. – Алматы, Ана тілі. 1992.
9. Аманов Б., Мухамбетова А. Казахская традиционная музыка и XX век. -Алматы, 2002.
10. Аргынбаев Х.А. Мал ауруларын емдеудегі қазақтың халық тәжірибесі туралы.- Алма-Ата, 1963.
11. Аргынбаев Х.А. Қазақ халқындағы семья мен неке (Тарихи-этнографиялық шолу). - Алматы, 1973.
12. Әбішев Х. Аспан сыры. - Алматы, 1966.

«БВ02220-Этнология және антропология»

білім беру бағдарламасы бойынша «Қазақ халқының дәстүрлі дүниетанымы» пәнінен емтихан қабылдау нұсқаулығы

Критерий/ балл	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
	90–100% (27-30 балл)	70–89% (21-26 балл)	50–69% (15-20 балл)	25–49% (8-14 балл)	0–24% (0-7 балл)
Курстың теориясы мен тұжырымдамасын білу және түсіну	«Өте жақсы» деген баға қазақ халқының дүниетанымы бойынша дәстүрлі дін, рухани мәдениет, ауызша тарих зерттеушілерінің еңбектерін талдау және ғылыми зерттеулерде егжей-тегжейлі дәлелдеп, рухани мәдениет туралы ерекшелігін бөліп көрсетіп, аудиторияда өткен сабақты толық меңгеріп, терең ғылыми тұжырым жасап, үш сұрақтың толық ашылуы	«Жақсы» деген баға барлық жауап толық, бірақ кейбір мәселелер қамтылмаған, діни мәдениеттер, салт-дәстүрлері, ауызша әдебиет, мифология, халық медицинасы ерекшелігі көрсетілмеген, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінде қате жіберілген. Жауапта стилистикалық қателіктердің болуы, терминдердің дұрыс қолданылмауы мүмкін.	«Қанағаттанарлық» деген баға билетте ұсынылған сұрақтардың толық емес жариялануына қамтитын жауап үшін қойылады, негізгі ерекшеліктерді, үстіртін дәлелдейді, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол береді, сұрақтардың мазмұнын ашпайды.	Қойылған сұрақтарға дұрыс жауап жазбай, қате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану	Қазақ халқының дүниетанымына қатысты сұрақтарды толық орындау, қойылған сұрақтардың мазмұнын ашу, курстың практикалық мәселелерін шешу.	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, курстың практикалық міндеттерін толық аша алмау, ғылыми тұжырымдар	Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер беріледі. Сұрақты мұқият талдауға негізделмеген және	Тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі қолданылған, сұрақтар жалпылама жазылған, зерттеуле	Сұрақпен жауаптың мазмұны сәйкес келмейді. Практикалық ұсынымдар мүлдем жоқ немесе өте төмен сапада.

		ы дұрыс жеткізе алмау.	таяз. Дәлелдер үстіртін қолданылады.	рді аз немесе мүлдем қолданбаған, нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктер бар.	Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі	Оқу тапсырмасын толық орындап, қойылған сұраққа жан-жақты, дәлелді жауап беру, курстың практикалық мәселелерін шешу. Этнологиялық терминдерді қолдану, ғылыми тұжырымдар жасау.	Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жалпы деңгейіне әсер етпейді.	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктердің болуы.	Тапсырма өрескел қателіктер мен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылған.	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.

Емтихан билеттері 3 сұрақтан тұрады. Дұрыс орындалған тапсырмалар үшін ең көбі-100 балл, оның ішінде бірінші сұраққа – 33 балл, екінші сұраққа-33балл, үшінші сұраққа - 34 балл.